

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 8.

Številka vsak dan spodbude, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 18.638.

Zapostavljena ljubljanska univerza.

Za materialne izdatke je v novem proračunu določeno za ljubljansko univerzo 900.000 Din, za zagrebško 5.000.000 in za beograjsko 15.000.000 dinarjev.

Te številke povedo vse! Zapostavljanje ljubljanske univerze traja še naprej in čeprav se na ljubljanski univerzi dela toliko, ko relativno na nobeni drugi naši univerzi in čeprav je ljubljanska univerza najmlajša, ko potrebuje največ investicij, naj dobi ravno ljubljanska univerza najmanj. In ne samo enkrat ali dvakrat manj, temveč po petkrat manj od Zagreba in 15-krat manj od beograjske univerze!

Nad to logiko vlade samo strmino, strmino pa tudi nad ravnodušnostjo Slovencev, da ne nastopijo proti taki neenakosti z največjo silo. Zakaj ljubljanska univerza je edina slovenska univerza in najvišja predstaviteljica slovenske kulture. Zapostavljanje ljubljanske univerze pomeni zato zapostavljanje slovenskega naroda in tega ne bi smela trpeti niti ena politična stranka.

Nič ne bi rekli, če bi bila ljubljanska univerza samo slučajno eno leto tako slabo dotirana, toda slaba dotacija ljubljanske univerze je postala že sistem in zato je ta neenakopravnost tem težja in tem bolj neznosna.

In tudi ne bi rekli, če bi bila ljubljanska univerza tako slabo dotirana iz vzrokov štedenja. Toda o štedenju tu ne more biti niti govora, ker se na drugi strani naravnost luksuzno dotira beograjska univerza. Iz srca privoščimo beograjski univerzi, da je čim boljše dotirana in niti najmanj ne oporekamo, da dobi tudi več ko 15 milijonov od države. Ampak nemogoče je to, da dobi eden vse, drugi pa skoraj nič. Ne zahtevamo znižanja izdatkov za beograjsko univerzo, pač pa zvišanja izdatkov za ljubljansko univerzo.

Prav je, da se štedi, ker je davčno breme danes v resnici že tako visoko, da se nujno morajo znižati državni izdatki. Ampak izdatki na eni strani 800.000 Din za en aparat, ki ga si je nabavila beograjska univerza in kakršnega nima niti dunajska, na drugi strani pa dovoliti eni celi univerzi skoraj ravno toliko vseh izdatkov, to ni štedenje, temveč je silno podobno zapraviljanju.

Zapostavljanje ljubljanske univerze pomeni zapostavljanje slovenskega naroda in deloma smo to zakrivali sami. Se vedno se najdejo med nami ljudje, tudi na vodilnih mestih, ki pravijo, da zadostuje za Jugoslavijo ena sama velika popolna univerza in da naj bodo v naših prestolnicah le posamezne fakultete. Ne verujemo, da bi na tako rešitev pristala Beograd in Zagreb, prav odločno pa vemo, da slovenski narod na tako zahtevo ne more pristati. Zakaj slovenski narod nujno potrebuje svojo lastno univerzo, ker je brez nje njegova nacionalna organizacija nedovršena. V današnji dobi splošnega napredka narod brez lastne univerze sploh ne more vzdržati tekme z drugimi narodi, tak narod pa tudi nikoli ne bo mogel razviti svojih duševnih sil do vse popolnosti. Vprašanje univerze ni vprašanje študentov, ali vprašanje profesorjev, temveč to je vprašanje slovenske vede, to je vprašanje slovenske kulture. Samo s tega slovensko-kulturnega stališča pa je tudi razsojati vprašanje ljubljanske univerze, ne pa s fiskalnih, strankarskih ali drugih še bolj nemogočih stališč.

Skrajni čas je, da Beograd to vpoštevata, ker slovenski narod ne more dalje trpeti zapostavljanja ljubljanske univerze.

Sporazum med N. Pašićem in Nastasom Petrovičem.

Beograd, 2. dec. Včeraj popoldne sta bila Uzunović in Nastas Petrovič na skupnem sestanku pri Pašiću. To je drugi sestanek med Pašićem in Nastasom Petrovičem.

Kakor se doznava iz zanesljive strani, je že v glavnih vprašanjih dosežen sporazum. Gre namreč za pomirjenje, ki naj se izvrši med nezavisnimi radikali in Pašićem. Celo to vprašanje bo predloženo seji radikalnega kluba, ki bo 7. t. m. Na tej seji naj bi se sprejel tudi formalen sklep. Ko je prišel Uzunović iz Pašicevega stanovanja, je na vprašanje novinarjev, kaj misli o pomirjenju med Pašićem in Nastasom Petrovičem, odgovoril: Moje misljenje je znano. Bil sem vedno za mir, slovo in solidarnost.

»Kedaj bo seja radikalnega kluba?«

Seja se ni definitivno določena, a ne bo pred sestankom parlamenta.

Nato je odšel Uzunović v predsedništvo vlade in konferiral z ministroma dr. Vaso Jovanovićem in dr. Ninkom Perićem. Za Uzunovićem in Nastasom Petrovičem je bil pri Pašiću Miša Trifunović. Ta poset se smatra kot zelo značilen, ker je znano, da se Miša Trifunović pristeva med ene ministre, ki so očitni nasprotniki Nikole Pašića. Poleg ten oseb je posetilo Pašića v teku včerajšnjega dne še nekoliko radikalnih poslancev.

KAKO UTEMELJUJE NEODVISNI RADIKALI SPORAZUM.

Beograd, 2. decembra. Eden najvažnejših zadnjih dogodkov je bil na vsak način sestanek med Nastasom Petrovičem in Nikolo Pašićem. Znano je, da sta bila Nastas Petrovič in dr. Momčilo Ivanić najljubša pobornika akcije, ki se je svoj čas vodila proti Nikoli Pašiću.

Včeraj popoldne je dr. Ivanić izjavil novinarjem med drugim tudi tole: V teku borbe v radikalni stranki se je polagoma moglo ustvariti mnenje, da je šef radikalne stranke Nikola Pašić glavna ovira za izvršitev prekretnice v radikalni stranki v zmislu politike, ki smo jo mi neodvisni radikali prvi zastopali. Tako je prišlo do osebnega boja proti Pašiću. V tem boju smo seveda kakor to dela vsak, iskali najšibkejših mest nasprotnika. Ko pa je bil v aprilu Pašić potisnjen z vlade, so se dogodile stvari, ki so morale vsakogar pripraviti do tega, da spremeni svoje mnenje v prilog Pašića. Kot radikali ne moremo prezreti važnega dejstva, da je za časa današnje vlade nastopil razkroj in razsulo v radikalni stran-

ki in v državi: Če bi se to stanje nadaljevalo, bi po našem mnenju radikalna stranka kmalu popolnoma razpadla. Tega pa mi ne samo kot dobri radikali temveč tudi ne kot dobri državljani ne bi mogli dovoliti.

Nikola Pašić predstavlja brez dvoma v radikalni stranki v srbskem delu našega naroda še vedno najmočnejšo in najbolj avtoritativno osebo, ki je danes v radikalni stranki ne more nihče zameniti. zato smo tudi mi neodvisni radikali postavljeni pred vprašanje, ali naj zberemo radikalne vrste in vzpostavimo stranko ter potem z njeno pomočjo, z največjo moralno silo poiščemo možnost za sporazumno delo z drugimi pomembnimi strankami, ali pa da mesto tega ponovimo politično in strankarsko osebno borbo. Tako pojmovanje se je pojavilo tako pri Pašiću kakor pri nas neodvisnih radikalih.

Na vprašanje, kako je z Ljubo Jovanovićem, je odgovoril dr. Ivanić: Mi nimamo nobenih bližjih odnošajev ne obveznosti do Ljube Jovanovića in njegovih tovarišev. Zato ne moremo in ne smemo nikakor vplivati na njihovo opredelitev.

NEKATERI RADIKALI NEZADOVOLJNI S SPORAZUMOM.

Beograd, 2. dec. Pomirjenje med Pašićem in Nastasom Petrovičem je izzvalo včeraj veliko zmedo v političnih krogih, a zlasti še v radikalnih vrstah samih. Velik del radikalov se sklicuje na sklep glavnega odbora, ki določa, da morajo vsi oni, ki so izključeni iz radikalne stranke ali so sami izstopili, a se hočejo povrniti v stranko, prositi za sprejem pri okrožnem odboru stranke. Ta odpošlje njihovo prošnjo glavnemu odboru. Take prošnje se morejo napraviti samo posamezno, a ne po skupinah. Disidenti se lahko sprejmejo s posebnim sklepom glavnega odbora in to brez vsakršnih pogojev. Od teh se še zahteva, da podajo izjavo, da se kesajo svojega protistrankarskega dela.

Dokler je tako razpoloženje med radikali, se v drugih političnih krogih ne veruje, da bi bil 7. december odločilen za današnjo koalicijo. Izgleda, da bo prej nastopila kriza radikalne stranke kakor pa da bi prišlo do krize vlade. Tudi sam Davidović ni voljan pomagati Pašiću in se smatra, da se bo težko dobila kaka politična kombinacija, ki bi podpirala Pašića v vprašanju anketnega odbora.

Pašićevci za nova kombinacijo.

Beograd, 2. dec. Stjepan Radić se v teku včerajšnjega dne ni pojavil v narodni skupščini. Dopoldne je bil v katoliški cerkvi pri službi božji, popoldne pa je napravil izlet na Avalo v družbi Pavla Radića, nekoliko ministrov in poslancev HSS. Zvečer so šli v Zemun in imeli v Franzenstalu sestanek, ki je trajal kasno v noč. Stjepan Radić je s svojimi ljudmi razpravljaval o nadaljnjem postopanju HSS in o aktualnih vprašanjih, zlasti v pogledu poročila anketnega odbora, ki postaja tem bolj aktualno, čim bolj se približuje dan sestanka anketnega odbora. Anketni odbor se sestane v petek in mora biti do takrat razčiščenost stališče vladne večine v tem vprašanju, ki je postalo nadvse važno in bi moglo dovesti do vladne krize.

Medtem, ko se v vrstah HSS dela na tem, da se najde izhod, s katerim bi se moglo zadostiti stališču HSS in stališču radikalov, se v radikalni stranki nadaljuje urejanje odnošajev in obnova reda in discipline v stranki. Čuti se, da je situacija zelo nevarna in trd oreh za celo radikalno stranko, pa se zato z vso silo dela na to, da se radikalna stranka obvaruje pred vsemi težjimi komplikacijami, ki bi lahko nastopile, ako ostane HSS definitivno na svojem sedanjem stališču. Dasi je Stjepan Radić nameraval pred sinočnjim odpotovanjem v Zagreb, je odložil svoje potovanje in sicer šele okrog 11., to je nekoliko prej, ko odhaja vlak iz Beograda. Izgleda, da je ta odločitev Stjepana Radića v zvezi z bližnjo njegovo avdienco.

Včeraj je kralj sprejel samo Uzunovića, a danes bo najbrž sprejel dr. Korošec in ni izključeno, da bo pozvan na avdienco tudi Radić. Današnji dan bo torej odločilen v vseh vprašanjih, ker se bo zvedelo za mišljenje drugega ustavnega faktorja glede vseh spornih vprašanj, ki so se pojavila v vladi.

Pašićeva okolica je v živahnem stiku s predstavniki opozicijskih strank in hoče sedanjo koalicijo zamenjati s kako drugo kombinacijo. Že danes se mnogo govori o vladni kombinaciji radikalov s Pašićem na čelu, dr. Korošecove skupine, Demokratske zajednice in HSS. Ako bi odklonila sodelovanje, bi jo zamenjala skupina N. Nikića. Ne ve, se ali je kaj izgleda za to kombinacijo, a radikali delajo na njej povsem resno, ker mislijo, da lahko samo na ta način obdrže svojo pozicijo v narodni skupščini.

PRIJATELJSKA POGODBA MED ITALIJO IN ALBANIJO PODPISANA.

Rim, 2. dec. Med Italijo in Albanijo je bila sklenjena pogodba o prijateljstvu, ki je bila 27. novembra v Tirani podpisana. Za Italijo je podpisal pogodbo italijanski poslanik Aloissie, za Albanijo pa njen zunanji minister Husein Vrioni. Med drugim se obe državi obvezujeta, da ne bosta sklepali vojaških ali političnih pogodb proti zavezniku. Pogodba je sklenjena za pet let in se lahko eno leto pred njenim potekom odpove.

PERSEKUCIJA SOVJETSKE OPOZICIJE SE JE ZAČELA.

Varšava, 2. decembra. V Moskvi je bil ustanovljen poseben oddelek proti opoziciji, ki je že začel z zapiranjem ljudi.

ZA ODPRAVO VIZOV.

Dunaj, 2. dec. Na včerajšnji seji finančnega odbora je izjavil dr. Seipel, da so že storjeni koraki, da se odpravijo vizi za potovanja. V tem pogledu je Avstrija prevzela iniciativo.

PROSLAVA NARODNEGA PRAZNIKA.

Zagreb, 2. dec. Včeraj je bil v Zagrebu na svečan način proslavljen praznik narodnega ujedinjenja. Po slovesni maši v katoliški, pravoslavni in starokatoliški cerkvi in po službi božji v židovski bogomolnici je bilo sprejemanje pri velikem županu. — Na enak slavnosten način se je praznoval tudi v drugih naših mestih.

PRINC KAROL SE VRNE KOT PRIVATNIK V RUMUNIJO.

Pariz, 2. dec. General Angelescu, ki je tudi sprejel kraljico na kolodvoru, je izjavil novinarjem, da se princ Karol vrne kot privatnik v Rumunijo in poseti očeta. Obvezati pa se mora, da ne bo ničesar ukrenil, kar bi izgledalo kot državni udar.

Pariz, 2. dec. Sinoči je kraljica Marija odpotovala iz Pariza. Z njo se je odpeljal tudi zdravnik dr. Harman, ki bo operiral kralja Ferdinanda. Kraljica se s princem Karolom ni sestala. Princ Kar-

lu je dovoljeno, da obišče svojega očeta v Bukarešti.

PRED IZVOLITVIJO MADJARSKEGA KRALJA.

Budimpešta, 2. decembra. Državni upravitelj Horthy in ministrski predsednik grof Bethlen sta odpotovala na posestvo nadvojvode Jožefa v Bakul.

Grof Bethlen je v nekem svojem govoru naglasil, da bo novi madjarski parlament rešil vprašanje madjarskega kralja. Listi pišejo, da bo grof Bethlen predlagal parlamentu svobodno volitev kralja.

ČIČERIN SE JE SESTAL S STRESE-MANNOM.

Berlin, 2. dec. Na potu v Pariz se je Čičerin ustavil v Berlinu. Včeraj popoldne se je sestel s Stresemannom in z državnim kancelarjem Marxom. Potem je odpotoval v Frankfurt, kjer se bo dal pregledati od nekega specialista za notranje bolezni. Boleha namreč na jetrih. Čičerin odpotuje čez nekaj dni naprej v Pariz.

PRVI DECEMBER V LJUBLJANI.

Da je prvi december postal pristen narodni praznik, priča tudi večerjši dan, ki ga je praznovala vsa Ljubljana z globoko zavestjo, da obhaja obletnico dneva, ko smo se Slovenci združili kot enakopravni in svobodni bratje s Srbi in Hrvati. Ni ga bilo v Ljubljani poslopja, na katerem ne bi vihrala trobojnica, državna ali slovenska, konzulati so izobesili zastave svojih držav. Večerašnji dan so prebivalci mesta obhajali kot resničen praznik, praznik enakopravnosti Slovencev in praznik ujedinjenja z ostalimi Jugoslovani.

Svečanosti prvega decembra so se pričele že na predvečer, v torek s svečano predstavo v gledališču. V sredo, dne prvega decembra je kino Matica predvajal serijo patriotičnih filmov, ki so vžgali zlasti mladino. Popoldne je priredila »Jadranska straža« v Narodnem gledališču prav ljubko patriotično predstavo, katere se je med drugimi udeležil tudi prosvetni šef dr. Lončar.

Kot uradna predstava pa je veljala prirediteljska »Jugoslovenskega novinarskega združenja«, sekcijski Ljubljana, ki se je vršila večeraj zvečer v veliki dvorani hotela »Union«. Za obilo zanimanje, ki je vladalo za to prirediteljsko, je dokaz tudi dejstvo, da so bile vse vstopnice razprodane že v sredo popoldne. Obisk novinarske prireditve pomenja vsekakor rekord vseh dosedanjih koncertnih prireditev. Nabito polna dvorana je pričala o globokem patriotizmu naših somestčanov ter o njihovih simpatijah do novinarskega stanu.

Koncerta so se med drugimi udeležili tudi načelnik oddelka v notr. mini. dr. Svetek, veliki župan dr. Baltić, mestni komisar dr. Mencinger, zastopniki vojaštva in duhovščine, univerzo je zastopal rektor dr. Lukman, dalje so se koncerta udeležili še: prosvetni šef dr. Lončar, številni narodni poslanci ter aktivni politiki, korporativni ljub-

lanski diplomatski zbor ter zastopniki raznih stanovskih, kulturnih in političnih organizacij.

Vse točke so bile ni višku umetni. izvajanja. Najbolj navdušeno pa je občinstvo sprejelo irtuoz. na gosli go. Faniko Brandlovo, ki je izvajala skladbe Schuberta, Dvořaka in Wienawskega. Občinstvo je tako burno aplaudiralo umetnici, da je morala ta eno točko še navreči. Gospej Brandlovi je bil izročen krasen šopes cvetlic. Drugo senzacijo programa so tvorile vsekakor Adamičeve »Turkestanske« pesmi, ki so se večeraj prvič izvajale. Izvajalo jih je Orkestralno društvo Glasbene Matice. Tudi ostali dve točki Orkestralnega društva sta bili izvrstno podani. Skladatelj Adamič je priredilo občinstvo burne ovacije.

Po končanem sporedu se je razvil prijateljski družabni večer pozno v noč. Mladina je rajala do zgodnjega jutra. Med drugimi prireditvami ob priliki državnega praznika, naj omenimo samo še povorko, ki jo je priredilo vojaštvo z bakljami ob 19. uri zvečer po mestu. Manifestaciji vojaštva se je pridružilo tudi mnogo občinstva.

Gospodarstvo.

RAZDELITEV DIPLOM IN POHVALNIC USPEŠNIM BIKOREJCEM 1926.

Da povzdigne zanimanje za uspešno govedorejo, je veliki župan mariborske oblasti podelil častno priznanico vsem onim, ki so vzgojili in oskrbujejo najboljše plemenske bika za občo uporabo. Za prvostopne bika se je podelila velika diploma ministrstva za kmetijstvo in vode, a za prav dobre bika pohvalnica velikega župana. Ta odlikovanja se bodo izročila po vseh sodnih okrajih na svečan način.

Veliko ministrsko diplomo dobe sledeči posestniki:

1. Za marijodvorsko pasmo: Janez Schön-

wetter, Zamarkova 18, srez Maribor, levi breg in Ivo Končnik, Črna ter Simon Mihev, Mežica oba srez Prevalje.

2. Za pomursko pasmo: Jurij Zidanšek, Tolsti vrh, srez Konjice in graščina Herberstein, srez Ptuj.

3. Za simodolsko pasmo: Peter Solar in Stefan Kihar, Markišavei in Janez Kerčmar, Križevce, oba srez Murska Sobota.

4. Za pingavsko pasmo: Lovro Petovar, Ivanjkovec, srez Ptuj.

Pohvalnice velikega župana prejmejo:

A) Za marijodvorsko pasmo: Valentin Zušnik in Franc Štrucelj oba srez Gornji-grad.

Bikorejska zadruga Dragotinci, srez Ljutomer.

Pašniška zadruga Limbuš-Ruše, Frančiška Möschl, Franc Vehovar, Ivan Martineli, Franc Bogatič, vsi srez Maribor, dečni breg.

Henrik Majer, St. Ilj v Slov. gor. 48, Franc Golob, Hugon Weinberger, Franc Kranjc, vsi srez Maribor, levi breg.

Franc Friedl, Jožef Fingušt, Janek Sagadin, Franc Predikaka, vsi srez Ptuj.

Jožef Barth, Bikorejska zadruga, Slovenj-gradec, Pavel Popič, Ivan Tonjšek, Anton Primožič, Franc Blažinšek, Janez Levč, Jože Vrabčič, vsi srez Slovenjgradec.

Franc Krenzer, Ivan Voržun, Anton Gorenšek, Rudolf Kostwein, Ivan Ranc, Jože Plešivnik, Matevž Kralj, Stefan Kralj, Jan-ko Kupec, Florijan Rešč, Alojz Potočnik, Jakob Mlinar, Ivan Komprej, Jožef Stern, Andrej Hodnik, vsi iz sreza Prevalje.

B) Za pomursko pasmo: Irma Jeschovnik, Državna kmetijska šola, St. Jurij ob juž. žel., Franc Zdolšek, Ivan Glinšek, Jožef Majcen, Andrej Sešek, Franc Goričan, vsi iz sreza Celje.

Franc Napotnik, Anton Pučnik, oba srez Konjice.

Stefan Tomažič, Josip Zelenik, Stefan Kirbiš, Stajerska hranilnica, Blaž Bedenik, vsi iz sreza Ptuj.

Anton Mlakar, Anton Bračko, Marija Palir, Jurij Vrečko, Franc Jagodič, Franc Goršak, Janez Černelč, Jožef Blatnik, Franc Jevšnik, Jurij Smerejšek, Ivan Sekirnik, Josip Perkovič, vsi iz sreza Šmarje pri Jelšah.

C) Za simodolsko pasmo: Franc Soos, Matija Čeh, Stefan Horvat, Veleposestvo Zichy, Ignac Ptičar, Veleposestvo Dolnja Lendava, Ivan Zerdin, vsi srez Dolnja Lendava.

Karlota Warda, srez Ljutomer.

Ignac Lapuša, Aleksander Perkič, Josip Cipot, Marija Vogler, Občina Brezovci, Janez Pörš, Matija Banfi, Aleksander Varga, Franc Lipai, Rudolf Bao, vsi iz sreza Murska Sobota.

D) Za pingavsko pasmo: Anton Babič, Franc Granfola, Ivan Kreft, vsi srez Ljutomer.

Bikorejska zadruga v Središču, srez Ptuj, Franc Hanželič, Hardek 12, srez Ptuj.

Iz pisarne velikega župana: Mariborske oblasti.

× Taksna dolžnost lahkih tovornih avtomobilov. V zadnjem času se hoče dolžnost za plačevanje letne takse na vozila po 8000 Din raztegniti tudi na lahke tovorne avtomobile. Gospodarske korporacije so proti izpremenjeni praksi zavzele na merodajnih mestih v Beogradu odločno odklonilno stališče, niso pa mogle doseči generalne taksne oprostitve za vse lahke tovorne avtomobile. Za vzrok se navaja, da je nešteto raznih tipov avtomobilov, za katere se zahteva priznanje, da so tovorni avtomobili dasi so dejansko pravi osebni avtomobili. Tako se je nekje zahtevalo, da se kot tovorni avtomobil oprosti takse avtomobil z dvema sedežema, ki ima vzadaj obliko torpeda z odprtino, v kateri se nahaja sedež za silo. Tak avtomobil je pravi osebni avtomobil, čeprav služi odptina z zaslihim sedežem tudi za prevoz tovorov. V primerih, v katerih zahteva davčni urad za tovorni avtomobil takso na

Ch. Lucieto:

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Uvod.

Odkar se je sklenilo premirje, sem bil izgubil iz oči možaka, katerega sem po srečnem naključju spet srečal zadnjič pri prijateljih. To je človek, za katerega gojim najiskrenejše in najgloblje občutke občudovanja.

Kdo je, ne morem povedati, ker bi ga tako izpostavil strašni nevarnosti, kajti še sedaj je v aktivni službi. Med vojno je vršil take junaške čine, da se je proslavil v uradu za protišpijonažo, kojega eden najboljših agentov je še sedaj.

Omenim le eno od tisočeri njegovih junaštev: oblečen v nemško uniformo je živel s tajnimi dokumenti skoraj dve leti v Nemčiji med vojno, a se je znal umakniti vsemu zasledovanju, čeprav so Nemci vedeli zanj.

Ko sva se pogovarjala o njegovi slavi, a tudi vihravi preteklosti, sem mu naravno stavlil sledeči dve vprašanji:

— Ali je prišel po vašem mnenju čas, da se široki javnosti razkrijejo nekatere vojne tajnosti?

— In ali je mogoče brez nevarnosti za narodno obrambo povedati javnosti, pod katerimi pogoji in s kakšnimi sredstvi so tajni uradi zaveznikov sodelovali pri zmagi našega orožja.

Pomislijal je trenutek, potem mi je pa odgovoril:

— Moram priznati, da so mnenja različna. Eni, ki jih skrbi bodočnost, mislijo, da je še prezgodaj, da bi razkrili nekatere stvari. Drugi nasprotno, in jaz sem med njimi, menimo, da je najgotovje in najpametneje sredstvo za oviranje delovanja tujih agentov, če se jih pokaže ljudem pod različnim vidikom, to se pravi pri njih delu.

— Res je. In niste nikoli mislili na to, da bi napisali svoje spomine?

— Svoje spomine? To je preimeniten naslov za beležke, ki sem si jih tuhtam delal, kakor so se pač razvijali dogodki, v katere sem bil zapleten.

— Toda zakaj ne objavite teh beležk? Tvorile bi čudovito lekcijo energije. Ali ne veste, da bi bila vaša dolžnost, da razkrijete vsem, kakšen boj so borili — divji in silno morilni boj — občudovanja vredni močje, agenti naše protišpijonaže? Javnost ne ve ničesar o tem boju. Zato vas tudi ne more ceniti tako, kakor bi bilo po pravici...

Na ta način sem dobil v roke beležke, ki sledijo, in obenem dovoljenje, da jih smem objaviti.

Objavljam jih, ne da bi bil spremenil besedice.

Da pa dokazem, da ne gre v tem slučaju za izmišljene spomine, katerih je že toliko izšlo, odkar je bilo sklenjeno premirje, objavljam takoj tajno listino največje važnosti.

Gre za »Iskalni list« nekega špijona, ki je bil v službi Nemčije.

Ko so ga prvič v Franciji aretirali, so ga samo izgnali, ker njegova krivda, čeprav o njej ni bilo dvoma, vendar ni bila dovoljno dokazana.

Drugič je bil aretiran pod drugim imenom, v trenutku ko se je pripravljaj, da razstrelji tovarno, ki je izdelovala vojaške stvari (pozneje bomo izvedeli, na kak način je hotel to izvesti). Ta špijon je imel pri sebi listine in priprave, kar je to pot jasno potrdilo njegovo krivdo.

Po dolgem in težavnem raziskovanju se je dognalo, da je napravil nešteto zločinov. Prišel je pred vojno sodišče in bil je obsojen na smrt.

Umrl je pa pogumno in samo obžaloval, da ni mogel uspešno izvesti do konca misije, ki mu jo je bil zaupal njegov predstojnik, glasoviti major von Bismarck, šef tajnega nemškega urada v Bernu (Švica). Ta listina se glasi:

Medzavezniški črni seznam:

Iskalni list.

Pariz, 9. maja 1917.

*) Anastasios, Kostantinos

Sedanji poklic: mornar na krovu ameriškega parobroda »Gold Shell«.

Narodnost: grška.

Izgnan z odlokom od
podpisanim od

Vzrok: Obe prvi vojni leti je plovil ob grški obali kot kapetan na krovu grških parobrodov »Athina« in »Eleni Stathatos«. Nato pa je šel v Zedinjene države, zaprosil za ameriško državljanstvo in sedaj plove kot navaden mornar na amerškem parobrodu »Gold Shell«, na krovu, katerega je zapustil Rouen dne 27. 5. 1917, s ciljem Newport-News (Zedinjene države).

Popis:

Starost	33 let	nos	potegujen
velikost	1'66 m	usta	srednja
lasje	črni	podbradek	okrogel
obrvi	črne	ušesa	normalna
brada	črna	koža	brez leska
čelo	zelo odkrito	obraz	ovalen
oči	sive	debelost	bolj čokat

Posebni znaki: nobenih znakov, nobenega tetoviranja.

Opomba:

Ime: ————; priimki: Anastasios, Kostantinos, rojen dne 14. 1. 1884, rojstni kraj: Spetus (Grčija); stan navadni: kapetan na krovu grških ladij; stan sedanji: mornar na amer. parniku »Gold Shell«;

stanovanje: 828, Moore Street, Philadelphia, U. S. A. sin: ————* Konstantina in Kalomine; stanujočih v: Spetusu (Grčija); stan očeta: čevljar; samec, deset let šolske izobrazbe v Grčiji; vojaše zadeve: služil dve leti v grški mornarici, na krovu torpednega rušilca.

—o—

Lahko si mislite, da so take listine silno redke. Upogled vanje imajo samo posebni agenti, ki so dodeljeni v misijo ministrstvu vojne in ministrstvu mornarice.

To se pravi, da ta špijonski »Iskalni list« prihaja iz resnega vira in da že sam zadostuje kot dokaz, da so spomini, ki so izbrani v tej knjigi, resnični.

* Rodbinsko ime je v izvirniku namenoma izbrisano.
* Namenoma »črtano«.

V POSEBNIH MISIJAH.

1. poglavje.

Kako je organizirana nemška špijonažna služba.

Predno začnem z objavo svojih pominov, mislim, da je zelo važno, če ne neobhodno potrebno, da razkrijem čitateljem skrivnosti urada za diplomatske in vojaške poizvedbe, tako kot je deloval v Nemčiji pred vojno.

Skoraj ne rabim povedati, da se je delavnost tega urada tako malo zmanjšala od premirja sem, da je bilo treba v trenutku, ko je bila podpisana v Rapallu znamenita tajna sovjetsko-germanska vojaška pogodba, sezidati dve zgradbi, da se v njih nastanijo novi agenti...

Tajna nemška špijonažna služba, koje oficijelni sedež je v Tiergartenu v Berlinu, je največja špijonažna organizacija, ki si jo morete predstavljati.

V tem so imeli, kakor v vsem drugem, naši neizprosni sovražniki velikanske načrte, in sme se trditi, ne da bi se pretiravalo, da velikemu nemškemu generalnemu štabu (Grosser Generalstab) ničesar ni bilo neznanu, kar se tiče naše vojaške pripravljenosti, v trenutku, ko se je cesarju zljubilo napovedati nam vojno.

Ta špijonski urad, katerega je natančno sestavil in izpopolnil špijon Stieber, ki je umrl leta 1892., obstoji iz treh odsekov:

1. politični odsek,
2. vojaški odsek,
3. mornariški odsek.

Pred cesarjevim padcem je bil politični odsek v najožji zvezi z njegovim osebnim kabinetom. Danes je pridelen ministrstvu zunanjih zadev — vsaj na vid — in od ustanovljenja sem sestoji iz toliko sekcij, kolikor je držav na svetu.

Kot že ime znači, je namen tega odseka preskrbeti cesarju — ki je, česar ne smemo pozabiti, vojak — in njegovim tajnim svetovalcem (tajni svet) vsa pojasnila, ki bi se v političnem oziru mogla izkoristiti v največje dobro cesarstva.

Pred vojno je bila najvažnejša teh sekcij ona, katera je nosila naslov »osebne sekcije«. Uradovala je pod neposredno kontrolo cesarja, ki je bil mje tajni direktor, čeravno je bil na zunaj šef te sekcije vsakokratni državni kancelar.

Ta sekcija še danes obstoja. Samo spremenila je svoje ime in nosi sedaj naslov »zasebne sekcije«.

Agenti, ki so v njej uslužbeni, izhajajo večinoma iz obeh drugih sekcij, katere v tem oziru služijo nekako kot izločevalne sekcije. Sprejmejo jih v zasebno sekcijo šele tedaj, če so pokazali, da so res zelo spretni.

Te agente izberejo iz vseh krogov. Nekateri spadajo med najvišje plemstvo in njih imena stoje na prvih mestih v Gothskem almanahu*. Med njimi se pa nahajajo tudi čisto navadni zločinci, ki so v stanu izvršiti katerikoli zločin in kojih večina se le s težavo skriva pred vsemi policijami sveta.

Skoraj vedno je njih delovanje omejeno na kroge, v katerih živijo, toda vsi, kdorkoli so, so podvrženi čisto slepi disciplini ter morajo, ne da bi se najmanje obotavljali, izvršiti povelja, katera so dobili. In v tem ravno tiči slaba stran te organizacije.

* Vsako leto izhajajoči imenik vseh živčih članov nemškega plemstva. (Op. prev.)

(Dalje prihodnjič.)

vozila, ne preostaja lastnikom pri tem položaju nič drugega kakor da takso plačajo, potem pa takoj prosijo za povračilo plačane takse, prošnji pa priklopijo sliko avtomobila, za katerega zahtevajo takšno prostost.

To in ono.

: Kapitan I. razreda — navaden mornar, bivši ladijski kuhar pa kapitan. Te dni se je vršila v Petrogradu sodna obravnava zoper one, ki so bili obtoženi, da so zakrivali veliko katastrofo, ki se je jeseni prigodila v petrogradskem pristanišču. Tedaj se je pojavil veliki parnik »Burovjestnik«, ki je bil last severozapadne parobrodne družbe. Največja krivda zadeva samega kapitana ladije, ki sploh ni imel nobene mornarske sposobnosti in zmožnosti, da bi mogel voditi ladijo, potem pa pristaniško upravo in parobrodno družbo samo. Pri tej obravnavi so bili kot pričevalci zaslišani tudi nekateri nižji mornarji, ki so vršili službo v pristanišču. Med tem sta bila tudi Turkov in Dajček, ki sta oba bila pred revolucijo kapitana prvega razreda z odlično kvalifikacijo, a služila sedaj kot preprosta mornarja in signalizatorja v pristanišču. To dejstvo se je pri tej priliki ugotovilo na sodišču in predsednik sodišča se je silno začudil ko je to slišal, in

je oba vprašal, kako da je mogoče, da služita, kakor navadna mornarja v pristanišču, ko sta vendar usposobljena kapitana. Turkov se je popraskal za ušesi in odgovoril: »Ako je mogoče, da je Hrabunov, ki je bil prej vedno samo kuhar na ladji, sedaj kapitan velikega parnika, zakaj ne bi jaz, ki sem bil kapitan prve vrste, služil sedaj kot preprosti mornar in lampist?«

: Drobnogled, ki poveča en milijon tristo- tisočkrat. Rockefellerjev zavod v New Yorku je nedavno naročil pri nekem londonskem optiku drobnogled ki je pač najjačji. Te dni je trditi tajnik prinesel v New York ta drobnogled, ki velja 30.000 dolarjev. Izdelali so ga pod osebnim vodstvom iznajditelja ultrakroskopa, Angleža Barnarda. Ta iznajditelj je bil pred desetimi leti še klobučarski pomočnik. V svojih prostih urah se je bavil s fizikalnimi posebno optičnimi študijami in se je tako izobrazil v prvovrstnem strokovnjaku. Zanimivo je, da je Barnard tudi pozneje ostal pri svojem prvotnem poklicu; dopoldne je izdeloval klobuke, popoldne pa je deloval v svojem laboratoriju, katerega mu je uredil bogat mecen, ki je pravočasno spoznal Barnardovo nadarjenost. Pozneje je stopil Barnard v zvezo z nekim odličnim zdravnikom, ki je skušal vzbuditi v njem zanimanje za bakteriološke študije.

Začetkom minulega leta je javnost preneslo sporočilo, da je nekdanji klobučarski pomočnik v Londonu iznašel mikroskop, čegar povečajoča sila je bila več kot petdesetkrat večja kot dosedanj najfinejši mikroskopi. Nato ni bilo nekaj časa nobenega glasu o njem in že se je začelo govoriti, da so izpočetka jako precejevali praktični pomen ultramikroskopa. Vse pa kaže, da so bili ti glasovi v zmoti. Drobnogled Rockefellerjevega zavoda ni nobena kopija prvega mikroskopa, ki ga je iznašel Barnard, temveč čudovita nova iznajdba, ki povečava 1 milijon 300.000 krat.

: Karijera mednarodnega sleparja. Že več dni se govori in piše v rumunski javnosti o nekem mednarodnem sleparju Sulcu, rodom iz Berlina, ki je po Transilvaniji z raznimi pretvezami ogoljufal mnogo občin za velike vsote denarja. Sleparil je s trgovino in obetal velik dobiček. Tako n. pr. mu je dalo mesto Cluj 150.000 lejev na račun are in je žele pozneje doznalo, da je bil ta človek navaden slepar. Sulc je sklepal številne kupčijske pogodbe, potoval na Nemško in pri tem izsiljeval aro. Sedaj se nahaja v zaporu v Brassu, kjer preiskujejo njegove grehe in kdo mu je pomagal. Iščejo ga tudi nemška sodišča zaradi raznih poverb in sleparij. Na Nemškem je na ta način preva-

ril šestindvajset mest in pri tej priliki »zaslužil« okrog dva milijona zlatih nemških mark. Izdajal se je med drugim za zastopnika neke angleške finančne skupine, ki je po njegovem zatrdilu dajala raznim mestom velika posojila. Tekom preiskave so dognali, da je v Veliki Salonti ubil nekega bankirja, ki se je z njim pogajal o kupčiji. Ko bo Sulc odsedel svojo kazen v Rumuniji, ga izroče nemškimi oblastim, ki ga bodo nagradile še za njegove kupčije v Nemčiji.

: Radijska srenja, ki šteje 400 milijonov poslušalcev. Angleška radijska družba je izdelala s pomočjo kolonialnega urada poseben načrt, ki ima namen pošiljati zabavne in poučne radijske programe po vsem svetu razkropljenim oddajnim postajam, kojih poslušalstvo cenijo na 400 milijonov glav. Po proračunu majorja Murrayja od radijske družbe bi izgradnja tega stroja veljala okroglo 600.000 funtov (okroglo 170 milijonov dinarjev). To veliko vsoto nameravajo dobiti s tem, da vpeljejo v vseh deželah, spadata pod angleško krono, radijsko naročnino. Močna oddajna postaja Deventry na Angleškem ima biti početna postaja, ki bo oddajala radijske programe do 2440 milj oddaljene postaje v Monetonu Brunšviku v Kanadi.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

»Ubij!« je velela Kaa, ko je Mowgli segel po nož.
»Ne,« je odgovoril, in je izdrl iz nožnice; »ne bom več ubijal razen zavoljo živca. Ampak glej, Kaa!« Zagrabil je kačo zadaj za kapo, ji z nožem siloma odprl usta in pokazal strašne strupene zobe v zgornjih čeljustih, ki so bile črne, upadle in so bile nazaj vpognjene ob dlesno. Bela naočarka je ućakala tako visoko starost, da ni bila več strupena, kakor se to čisto zgodi pri strupenkah. »Thun« (posušila se je) je rekel Mowgli, namignil Kai, pobral ankus in izpustil belo naočarko.

»Za kraljevi zaklad je treba novega čuvarja,« je rekel resnobno. »Thuu, zmotila si se. Ti nekaj sempatja in zabavaj naju; Thuu!«

»Osramočena sem! Ubij me!« je siknila bela naočarka.

Preveč bi bilo že govorjenja o ubijanju. Sedaj greva. Vzame pa tole reč, ki je špičasta kot trn, Thuu; boril sem se s teboj in te premagal.

»Pazi pa, da tista reč nazadnje tebe ne ubije! To je smrt! Dobro pomni! To je smrt! V tisti reči je nekaj, kar lahko pomori vse ljudi celega mojega mesta. Ne boš je dolgo imel, džungelski človek, niti oni, ki jo dobi

106

od tebe. Ubijal bo ž njo, ubijal, vsak, zaradi nje! Moč mi je usahnila, ampak ankus bo izvršil moje delo. Smrt je! Smrt je!«

Mowgli se je zopet splazil skozi luknjo v hodnik in ko se je še enkrat ozrl po beli naočarki, jo je videl, kako je z neškodljivimi strupenimi zobmi besno udarjala po abotnih zlatih podobah malikov, ki so ležali po tleh, in sikala: »Smrt je!«

Bila sta vesela, da sta zopet dospela na svetlobo jasnega dne, in ko sta bila zopet v svoji džungli in je Mowgli vihtel ankus, da se mu je lesketal v jutranjem svitu, je bil malodane tako zadovoljen, kakor da bi našel šopek novih cvetic, katere bi vtaknil za ušesa.

»Bolj se sveti kot Bagheerove oči,« je dejal vzradoščen, ko je sukal rubin. »Pokažem mu ga, Ampak kaj je Thuu hotela reči, ko je goverila o smrti?«

»Ne morem ti povedati. Vse do konca mojega repa mi je žal, da ni čutila tvojega noža. Tam v Mrzlih brlogih vedno vlada zlo nad zemljo in spodaj. Ampak veš, lačna sem že. Ali greš z menoj na lov?« je vprašala Kaa.

»Ne; Bagheera mora videti tole reč. Dober lov,« Mowgli je odplesal, vihtel veliki ankus, postaval od časa do časa, da ga je občudoval, dokler ni dospel do onega dela džungle, kjer se je po navadi mudil Bagheera; našel ga je, ko je po dobrem lovu pil. Mowgli mu je povedal od začetka do konca vse, kar je bil doživel

in Bagheera je vmes povohaval ankus. Ko je Mowgli dospel do poslednjih besedi bele naočarke, je Bagheera priznalno pridejal.

»Toraj je Bela kapa govorila resnično, kaj?« je vprašal Mowgli naglo.

»Redil sem se v kraljevih kletkah v Oodeyporu in v mojem želodcu je, da vem nekaj malega o človeku. Zelo mnogo ljudi bi trikrat ubilo v eni noči samo zaradi enega tistih rdečih kamnov.«

»Ampak kamen je vendar težak za roko. Moj mali svitli nož je boljši. In glej, rdeči kamen tudi ni dober, da bi ga jedel! Zakaj bi potem ubijali?«

»Mowgli, pojdi spat! Zivel si med ljudmi in — —

»Spominjam se. Ljudje ubijajo, ker ne love, brez vzroka in za zabavo. Pokonci, Bagheera. Čemu pa je tale trnjeva stvar?«

Bagheera je nekoliko odprl oči — bil je močno zaspan — in zlokobno pomežiknil.

»Ljudje so jo naredili, da zbadajo ž njo glavo Hathijevih sinov, tako da krvavijo. Take reči sem videl po codeyperskih ulicah pred našimi kletkami. Tista reč je že okusila kri marsikaterega takega kot je Hathii.«

»Pa zakaj jo zabadajo slonom v glavo?«

»Da jih uče človeške postave. Ker ljudje nimajo ne krempljev ne zob, izdelujejo take reči — in še vse grše.«

(Dalje. prih.)

Razpis predhodnega natečaja.

Odbor za postavitve spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani razpisuje predhodni natečaj za pridobitev idejnega osnutka v svrhu izbire najprikladnejšega prostora, na katerem naj bi se spomenik postavil.

Idejni osnutek naj velja monumentalnemu spomeniku Osvobojenca, katerega bo postavila hvaležna in ponosna Slovenija Prvemu Kralju svojega rodu, Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju. Situacija naj bo na prostoru, ki tvori razna prometna stečišča in omogoča promet množice ob dnevnih raznih narodnih svečanostih. V ta namen je sestaviti:

1. Splošni situacijski načrt prostora in okolice do vseh bližnjih križišč, v merilu 1 : 1000; v situaciji naj bo označena lega in orijentacija spomenika;
2. idejni osnutek spomenika v risbah: Pročelje, profil, floris, v merilu 1 : 20;
3. perspektivne poglede (med njimi vsaj enega v diagonalni smeri) spomenika z ozadjem (okolico) vsaj s treh strani, v merilu 1 : 100;
4. opis spomenika z označbo gradiva; opis situacije z ozirom na reprezentativnost, monumentalnost in prometne okolnosti;
5. približni proračun za izvršitev spomenika in morebitno ureditev prostora, oba podatka ločena; označiti je približno kubaturo, težo in enotne cene raznega gradiva.

Natečaja se morejo udeležiti vsi jugoslovenski oblikujoči umetniki.

Člani žirije so gg.: Rihard Jakopič, Ing. Janko Mačkovšek, Josip Plečnik, Ing. Matko Prelovšek, Dr. Fran Stele, Ivan Vavpotič, Ferdo Vesel, Dr. Miljutin Zarnik, Janez Zorman ter kot zastopniki razpisatelja: Ing. Ladislav J. Beve, Dr. Željko M. Jeglič, Vekoslav F. Mlekuž, Franjo F. Peric.

Nagrade so: I. Din 6000.— (šesttisoč), II. Din 4000.— (štiritisoč), III. Din 2500.— (dvatisočetsto).

Natečajno delo je izročiti v zapečatenem omotu do vštete dne 29. (dvajsetdevetega) decembra 1926 bodisi neposredno v pisarni razpisatelja v Ljubljani, Kongresni trg 1, drugo nadstropje, soba 88, ali po pošti. Ime in točen naslov projektanta naj bosta načetom priložena v posebni zaprti kuverti. Kuverte in vse priloge natečajnega dela morajo biti označene z geslom. Morebiti potrebna pojasnila se dobe pri predsedstvu odbora vsak delavnik od 18. do 19. ure.

Izid predhodnega natečaja ne bo v ničemer prejudicial glavni natečaju, ki se bo za njim razpisal z dvomesečnim rokom.

Glede postopanja žirije v podrobnosti veljajo tozadevna pravila za področje oblikujoče umetnosti, v kolikor ni v tem razpisu drugače določeno.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1926.

Izvršilni odbor za postavitve spomenika:

Predsednik:

Za tajnika:

Ing. Ladislav J. Beve, s. r.

Dr. Željko M. Jeglič, s. r.

Gospodinja

išče mesta pri boljšem gospodu event. vdovu s dvema ali tremi otroki. Vajena je vseh hišnih del kakor tudi šivanja. Ponudbe prosj na upravo lista pod »Dobra gospodinja«.

Kontoristinja

večša vseh pisarniških del ter obvlada perfektno hrvaški in nemški jezik išče primerne mesto v pisarni. Gre tudi nekaj mesecev brezplačno. Ponudbe prosj na upravo lista pod »Marljiva«.

Ljubi

sv. Miklavž! Prosim, prinesi mi Poljšo hišico, ki je najlepša mladinska zbirka pesmic s slikami in ki stane le 12, vezana 14 Din. — Kupi naroči se pri M. Modie. Kopitarjeva ul. 1.

Dragotin Strucelj

carinski posrednik

obvešča vse svoje cenj. komitente in prijatelje, da je preselil svojo pisarno iz poslopja bivšega »Balkana« v novo adaptirane lokale v hiši »Združne zveze«

Dunajska cesta št. 38

ter se priporoča za nadaljno naklonjenost svojih dosedanjih in novih nalogodajalcev. Izvrševal bom kot doslej vestno, spretno in najceneje vse uvozne, izvozne in tranzitne carinske manipulacije, dajal informacije o carinskih, železniških in tarifnih zadevah ter izposloval reklamacije in prošnje za prost uvoz najuspešneje in najkulantneje. Ljubljana, Dunajska 38. Telefon 223.

»Loyd Sabauda« Genova

Zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 38.

Mali oglasi

Za vsako besedo se plača 50 par, za debelo tiskano pa Din 1.—.

DRVA - ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

Stekleno

strebno opeko imajo stalno v zalogi Zbirane opekarne d. d. v Ljubljani

Gospodična

v starosti 20 let, se želi seznaniti z gospodom, kateri naj ne šteje več kot 24 let v svrhu skupnih nedeljskih izletov. — Ponudbe na upravo lista pod »Narava«

Za Miklavža in Božič

velika izbira bombonov, toč. ladi, pečeta, občutno za božično darilo, bombonier.

Minorevski izdelki ladije

Orion Maršner, Praha

in lastnega izdelka, na obilni

Josip Vitek

Ljubljana, v Petra c. 13

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in love, dežniki, kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilce, noži, škarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, in brivce

edino le pri trvdki

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika

Najnižje cene! Na veliko in malo

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 12, II. nadstropje.